

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет перекладознавства

Кафедра психології, педагогіки і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-виховної роботи
М. І. Соловей
«23» вересня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Культурно-пізнавальний туризм

галузь знань	24 Сфера обслуговування
спеціальність	242 Туризм
освітній рівень	перший (бакалаврський)
освітня програма	Туристичне обслуговування
статус дисципліни	вибіркова

Форма здобуття освіти	денна
Навчальний рік	2021 – 2022
Семестр	IV
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	українська
Форма підсумкового контролю	залік

КИЇВ – 2021

Розробник:

Гедін М. С., кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри психології, педагогіки і туризму

Схвалено на засіданні кафедри психології, педагогіки і туризму,
протокол № 15 від 22 червня 2021 року

Завідувач кафедри О. В. Матвієнко

Схвалено на засіданні вченої ради факультету перекладознавства,
протокол № 12 від 23 червня 2021 року

Голова вченої ради факультету Л. Я. Зєня

1. Мета вивчення дисципліни

Метою дисципліни є формування необхідних знань з культурно-пізнавального туризму, розуміння сутності основних процесів у сфері культурно-пізнавального туризму, а також знань щодо особливостей формування туристичної політики і державного регулювання сфери культури і туризму.

2. Загальний обсяг (відповідно до навчального плану) – 3 кредити ЄКТС; 90 год.

зокрема:

лекції – 14 год.

семінарські заняття – 16 год.

самостійна робота – 60 год.

3. Передумови до вивчення або вибору навчальної дисципліни:

Передумовами до вивчення (вибору) дисципліни „Культурно-пізнавальний туризм” є вивчення дисциплін „Історія української культури”, „Географія туризму”, „Туристичне країнознавство”.

Здобувачі вищої освіти повинні:

3.1. Знати сутність та види туризму, головні об’єкти культурної спадщини України.

3.2. Вміти визначати історико-культурні ресурси регіонів України.

3.3. Володіти елементарними навичками роботи з літературними джерелами, пошуку, аналізу, систематизації та узагальнення інформації.

4. Анотація навчальної дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм»:

Метою дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм» є формування необхідних знань з культурно-пізнавального туризму, розуміння сутності основних процесів у сфері культурно-пізнавального туризму, а також знань щодо особливостей формування туристичної політики і державного регулювання сфери культури і туризму.

¶ **Предметом** вивчення вузівського курсу «Культурно-пізнавальний туризм» є основні принципи та закономірності розвитку світової культури і мистецтва різних епох.

¶ **Завданням** дисципліни є викласти теоретичні засади курсу „Культурно-пізнавальний туризм”, передумови виникнення культури, тенденції розвитку та основні закони функціонування; охарактеризувати образну систему найвизначніших світових художньо-мистецьких стилів (романський, готичний, Ренесанс, бароко, рококо, Класицизм та ін.), їх прояви в архітектурі, скульптурі та живописі західноєвропейського мистецтва; розкрити специфіку мистецтва,

визначити його роль у формуванні світової культури; збагнути духовний досвід людства за допомогою вивчення світових художньо-мистецьких стилів; сприяти формуванню творчого підходу до використання отриманих знань, умінь і навичок у практичній роботі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти повинні:

Знати

- сутність, структуру, функції культури, її місце в житті людини і суспільства;
- провідні тенденції розвитку світової культури та мистецтва;
- зміст та особливості національних культур;
- найважливіші пам'ятки світової культурної спадщини; окремі культурні артефакти, що розкривають ознаки та особливості найбільш значимих історико-культурних епох та сучасних локальних культур, знання яких сприятиме розвитку екскурсійного туризму;
- найвизначніші досягнення світової культури.

Вміти

- вільно оперувати науковими термінами, поняттями у навчальному процесі;
- визначати джерела (культурні пам'ятки) вивчення основних культурних процесів і явищ;
- визначати своєрідність історико-культурних процесів в Україні і світі в контексті розвитку туризму;

Володіти елементарними навичками

- користуватися базовою термінологією з дисципліни;
- використовувати отриманні знання для написання наукових повідомлень та рефератів під час педагогічної практики, у майбутній професійній діяльності).

Курс «Культурно-пізнавальний туризм» для здобувачів вищої освіти спеціальності 242 Туризм ОП Туристичне обслуговування складається з одного змістового модуля : ***Принципи, поняття та географія культурно-пізнавального туризму.*** У ньому розглядаються видатні культурні та мистецькі пам'ятки, що вважаються надбанням усього людства і мають значний туристичний потенціал.

- 5. Завданням** вивчення дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм» є збагнути духовний досвід людства за допомогою вивчення світових художньо-мистецьких стилів, а також формування таких загальних та фахових компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і

суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті, вивчаючи роль і місце української культури в європейському культурному просторі.

ЗК08. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій для вивчення історії української культури.

ЗК09. Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми збереження історико-культурної спадщини України.

ЗК10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК16. Здатність використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та виражати власну думку в усній та письмовій формах.

Фахові компетентності:

ФК19. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.

ФК30. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

ФК33. Здатність аналізувати місце України у загальноєвропейському та світовому цивілізаційному процесі та туристичному просторі.

ФК35. Здатність організовувати туристично-краєзнавчу діяльність з урахуванням історико-географічних особливостей туристичних дестинацій.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)
Код	Результат навчання		
1.1.	Знати основні етапи становлення й розвитку української культури як складової європейської культури від найдавніших часів до сучасності	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання, письмова модульна контрольна робота.

1.2.	Знати історико-культурний потенціал України	Лекції, семінари; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладу.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, виконання практичного письмового завдання, письмова модульна контрольна робота.
2.1.	уміти визначати історичну конкретність, своєрідність історичного процесу людства через призму дослідження національної історії та культури	Семінари. Діалогово-комунікаційний, проблемно-пошуковий.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, письмова модульна контрольна робота.
3.1.	Використовувати набуті знання для вирішення завдань своєї професійної діяльності	Лекції, семінари. Діалогово-комунікаційний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький	Оцінювання виконання індивідуальних практичних завдань, письмова модульна контрольна робота.
4.1.	Здатність організовувати практичне вирішення проблем історичної пам'яті та охорони матеріальної і духовної культурної спадщини України і світу.	Лекції, семінари. Репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький	Виконання практичних завдань, підготовка презентацій.
4.2.	Здатність демонструвати навички професійного спілкування з використанням наукових термінів, прийнятих у фаховому середовищі.	Лекції, семінари. Репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький.	Усне поточне опитування під час аудиторних занять, участь у дискусії, письмова модульна контрольна робота.

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання з дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	3.1	4.1	4.2
Програмні результати навчання (назва)						
ПРН01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.			+			+
ПРН02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.		+	+			+
ПРН03. Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ.		+	+			
ПРН04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.	+		+			+
ПРН05. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.			+			+
ПРН23. Зосереджуватися на результатах при виконанні завдань та вміти їх презентувати.	+	+	+	+	+	
ПРН24. Використовувати професійну термінологію, оперувати туристичною інформацією, вести дискусію та передавати власну думку в усній та письмовій формах.				+	+	+
ПРН25. Використовувати набуті знання для аналізу місця України у загальноєвропейському та світовому цивілізаційному процесі та туристичному просторі.	+	+	+	+	+	+

8. Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності здобувача вищої освіти	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота здобувача вищої освіти 2. Модульна контрольна	50 50

		робота (МКР)	
--	--	--------------	--

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного здобувача вищої освіти (аудиторна, обов'язкова позааудиторна самостійна робота (*реферат, доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*), здійснюється за десятибальною шкалою (від 0 до 10 балів). У кінці вивчення навчального матеріалу кожного організаційного модуля викладач виставляє **окремо** бали за: 1) аудиторну роботу, 2) виконання однієї обов'язкової позааудиторної самостійної роботи з обраної здобувачем теми – як середнє значення усіх поточних оцінок з кожного виду роботи здобувача вищої освіти з округленням до цілого числа. Ці оцінки помножуються на **2** ($10 \times 2 = 20$). Таким чином, сума балів (**максимум $20+20=40$**) за зазначені види роботи накопичується в рейтинговому “кошику” здобувача вищої освіти. У кінці вивчення навчального матеріалу модуля викладач виводить також середнє значення всіх поточних оцінок за виконання студентом додаткових завдань (*доповідь у формі мультимедійної презентації, творче завдання у формі есе*) (**максимум 10 балів**). Визначений середній бал за виконання додаткових завдань додається до попередньо зароблених здобувачем вищої освіти балів. Сума балів за названі види роботи (**максимум $20+20+10=50$**) є рейтинговим балом здобувача вищої освіти за роботу протягом семестру.

Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються “0” балів.

Підсумковий контроль **Залік**

Оцінка в національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	–	A	} зараховано
82 – 89 балів	–	B	
75 – 81 бал	–	C	
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX.	

Здобувачі вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку “зараховано” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Здобувачі вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка “зараховано” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо здобувач вищої освіти під час заліку отримав оцінку “не зараховано”, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка “не

зараховано” в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

Умови допуску до семестрового заліку

При розв’язанні питання про допуск здобувачів вищої освіти до заліку з дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм» враховується виконання ними вимог навчального плану і графіка навчального процесу. Здобувачі вищої освіти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття з дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм». Здобувач вважається **допущеним до семестрового заліку**, якщо він **виконав усі види робіт**, що передбачені робочою програмою дисципліни.

Критерії оцінювання роботи здобувача вищої освіти на семінарському занятті

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може заробити за різні види роботи під час одного семінарського заняття становить 10 балів.

№ п/п	Види роботи студента на семінарському занятті	Кількість балів	Критерії оцінки
1.	Відповідь на семінарі з основних питань обговорення теми	9-10	Правильна, ґрунтовна, повна відповідь, творче висвітлення проблем
		7-8	Правильна, але недостатньо повна, розгорнута та ґрунтовна
		4-6	Відповідь з порушенням логіки, не аргументована
		2-3	Відповідь з суттєвими помилками
		1	Відповідь що не відповідає змісту питання
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

2.	Активна участь у роботі семінару (доповнення, участь у обговоренні ключових питань теми)	8-9-10	Максимально висока активність, що свідчить про всебічну обізнаність з матеріалом
		5-6-7	Висока активність, що свідчить про фрагментарну обізнаність з матеріалом
		3-4	Середня активність, що свідчить про необізнаність з матеріалом
		1-2	Низька активність, що свідчить про не володіння матеріалом
		0	Неготовність здобувача вищої освіти до семінару, або відсутність здобувача вищої освіти на семінарі без поважної причини

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи

дотримані всі вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи: позначені проблема й обґрунтована її актуальність, зроблений аналіз різних точок зору на проблему й логічно викладена власна позиція, сформульовані висновки, тема розкрита повністю, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення, дані правильні відповіді на додаткові питання.	8-9-10 балів
дотримані основні вимоги до написання позааудиторної самостійної роботи, тема розкрита достатньо повно, витриманий обсяг, дотримані вимоги до зовнішнього оформлення. Водночас допущені деякі недоліки: не обґрунтовано актуальність теми, сформульовані висновки не чіткі, наявні певні неточності у викладенні матеріалу.	6-7 балів
значне недотримання вимог до написання позааудиторної самостійної роботи. Зокрема: тема розкрита лише частково, допущені фактичні помилки в змісті позааудиторної самостійної роботи, відсутній висновок, не витриманий обсяг самостійної роботи; є недоліки в оформленні.	3-4-5 балів
тема позааудиторної самостійної роботи не розкрита, виявляється істотне нерозуміння проблеми, не витриманий обсяг самостійної роботи; самостійна робота оформлена не правильно.	1-2 балів

Невиконання здобувачем вищої освіти позааудиторної самостійної роботи	0 балів
---	---------

Модульна контрольна робота

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі здобувачі вищої освіти виконують модульні контрольні роботи з усіх дисциплін.

До кожного варіанта модульної контрольної роботи входить по три питання, що відповідають репродуктивному (рівень А), алгоритмічному (рівень В) й творчому (рівень С) рівням складності.

Зразок модульної контрольної роботи

Варіант № 2

1. Розкрийте передумови розвитку культурно-пізнавального туризму в Україні (Рівень А).

Максимальна кількість балів – 10.

2. Охарактеризуйте сакральні споруди як об'єкти культурного туризму (Рівень В).

Максимальна кількість балів – 15.

3. Проаналізуйте особливості культурно-пізнавального туризму Львівської області (Рівень С).

Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи:

Питання репродуктивного рівня (рівень А). Максимальна кількість балів – 10.

9-10 балів – виставляються за бездоганну відповідь.

6-7-8 балів – виставляються за повну відповідь, але в ній допущені деякі неточності, що не мають істотного значення.

4-5 балів – виставляються за неповну відповідь, в якій багато неточностей.

1-2-3 бали – виставляються за схематичну відповідь, в якій багато фактологічних помилок.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання алгоритмічного рівня (рівень В). Максимальна кількість балів – 15.

13-14-15 балів – виставляються за умови досконалого орієнтування у змісті понять, що висвітлюються, безпомилкового знання фактологічного матеріалу.

10-11-12 балів – виставляються за умови в цілому правильного висвітлення питання.

7-8-9 балів – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми.

3-4-5-6 балів – виставляються за умови неповного, поверхового розкриття змісту проблеми.

1-2 бали – виставляються за умови загального орієнтування в змісті проблеми з суттєвими помилками її розкриття.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдання.

Питання творчого рівня (рівень С). Максимальна кількість балів – 25.

22-23-24-25 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь, що містить самостійні судження та демонструє здатність творчого розв’язання поставлених завдань.

18-19-20-21 балів – виставляються за вичерпну, змістовну, логічну та послідовну за викладом відповідь.

14-15-16-17 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, змістовна, послідовна, але містить незначні недоліки у викладі теоретичного підґрунтя.

10-11-12-13 балів – виставляються за умови, що відповідь правильна, але містить незначні недоліки, рівень самостійності в судженнях недостатній.

6-7-8-9 балів – виставляються за умови, що відповідь неповна, схематична; рівень самостійності в судженнях недостатній.

3-4-5 балів – виставляються за умови, якщо у відповіді є неточності та помилки у розкритті проблеми; рівень самостійності в судженнях недостатній.

1-2 бали – виставляються за умови, відсутності вичерпної відповіді на питання; наявності значної кількості неточностей і фактологічних помилок, що свідчить про поверховість знань студента.

0 балів – виставляються за відсутності відповіді, або за відповідь, що не відповідає змісту завдань.

Модульна контрольна робота виконується протягом двох академічних годин (1 година 20 хвилин)). Максимальний рейтинг здобувача вищої освіти за виконання модульної контрольної роботи становить 50 балів.

Підсумковий контроль **Залік**

Оцінка в національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала здобувача вищої освіти за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	–	A	}
82 – 89 балів	–	B	

75 – 81 бал	–	C	зараховано
66 – 74 бали	–	D	
60 – 65 балів	–	E	
59 балів і нижче	–	FX.	

Здобувачі вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку “**зараховано**” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Здобувачі вищої освіти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка “**зараховано**” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо здобувач під час заліку отримав оцінку “**не зараховано**”, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка “**не зараховано**” в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

9. Навчально-тематичний план дисципліни «Культурно-пізнавальний туризм»

№ з/п	№ і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Денна форма здобуття освіти			
		Разом	зокрема		
Лекції	Семінарські заняття		Самостійна робота		
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Принципи, поняття та географія культурно-пізнавального туризму					
1.	Тема 1. Загальні поняття культурно-пізнавального туризму	12	2	2	8
2.	Тема 2. Культурно-пізнавальні можливості в туризмі	12	2	2	8
3.	Тема 3. Фестивалі як складова культурно-пізнавального туризму	12	2	2	8
4.	Тема 4. Формування культурно-етнічних регіонів світу.	12	2	2	8
5.	Тема 5. Особливості поширення культурно-етнічних об'єктів у світі.	12	2	2	8
6.	Тема 6. Нормативно-правове забезпечення культурно-пізнавального туризму.	14	2	2	10
7.	Тема 7. Вплив культурно-	16	2	4	10

	пізнавального туризму на розвиток міст в Україні.				
	Разом годин за модулем 1	90	14	16	60
	Усього годин	90	14	16	60

10. Рекомендовані джерела:

Базова література:

1. Білик Б. Етнокультурологія: поняття і терміни: довідник. Київ: Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв, 2017. 112 с.
2. Бойко О. Українська та зарубіжна культура: культури стародавнього світу. Курс лекцій: Навч. посібник. Харків: Кондор, 2002. 365 с.
3. Історія української культури: навч. посіб. / [Ю. І. Кулагін, Ю. Г. Бадах, Н.А. Латигіна, П. П. Притуляк, І. О. Кизименко, Н. М. Литвин, Н. Ю. Гусева, І. В. Войціцька]. Київ : КНТЕУ, 2013. 628 с.
4. Кордон М. Українська та зарубіжна культура. Підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 584 с.
5. Шейко В. Історія української культури : навчальний посібник. Київ: Кондор, 2010. 360 с.

Додаткова література:

7. Гатальська С. Філософія культури: Підручник для студ. вищих навч. закл. Київ: Либідь, 2005. 328 с.
8. Мазур , Т. Розвиток понятійно-термінологічного апарату правової охорони культурної спадщини в Україні. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 112, 3 (Груд 2019), 36-44.
8. Матвеева Л. Культурологія: Курс лекцій: Навч. посіб. Київ: Либідь, 2015. 512 с.
9. Меднікова Г. Українська і зарубіжна культура ХХ століття: Навч. посібник. Київ: Знання, 2014. 324 с.

Інформаційні ресурси:

1. Освітній онлайн-ресурс <http://litmisto.org.ua/>
2. Електронна бібліотека "Культура України" <http://www.elib.nplu.org>
3. <http://izbornyk.org.ua/> – бібліотека текстів з історії української культури, першоджерела з історії української літератури та мови, історії України.
4. <http://poetry.uazone.net/> – бібліотека української поезії
5. <http://k-ua.net/> – сайт «Культура України».
6. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна

Мультимедійне обладнання; програми Microsoft Word, Microsoft Power Point, додатки платформи для дистанційного навчання Microsoft Office 365.

